

บันทึกการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันอังคารที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๒๘ นาฬิกา

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา และนายประสพสุข บุญเดช รองประธานรัฐสภา ขึ้นบัลลังก์ ประธานรัฐสภากล่าวเปิดประชุม จากนั้นได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเรื่อง การถ่ายถอดการพิจารณาคณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา มีการถ่ายถอดทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุกระจายเสียงของรัฐสภาตามปกติแล้ว ประธานรัฐสภาได้อนุญาตให้มีการถ่ายถอดการประชุมทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ จนเสร็จสิ้นการประชุม นอกจากนี้ยังอนุญาตให้สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสถ่ายถอดเฉพาะในเวลาเริ่มต้นและช่วงเวลาสำคัญของการประชุมตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙ วรรคสอง

ที่ประชุมรับทราบ

ก่อนที่ประธานรัฐสภาจะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาตามระเบียบวาระ ประธานรัฐสภาได้ปรึกษาที่ประชุมเพื่อขอให้รัฐสภามีมติพิจารณา เรื่อง คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ตามมาตรา ๑๒๗ วรรคสี่ และ ๑๓๖ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ภายหลังสมาชิก อภิปราย ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา จึงถือว่าที่ประชุมเห็นชอบให้พิจารณาเรื่องดังกล่าวได้ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ตามมาตรา ๑๒๗ วรรคสี่ และ ๑๓๖ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ต่อจากนั้น ประธานรัฐสภาได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องด่วน คือ คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี
ดังต่อไปนี้

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็น
นายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และ
แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินเรียบร้อยแล้ว
โดยยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
และครอบคลุมถึงแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามบทบัญญัติในหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย คณะรัฐมนตรีจึงขอแถลงนโยบายดังกล่าวต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา
เพื่อให้ทราบถึงเจตนารมณ์ ยุทธศาสตร์ และนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งมั่นจะสร้างความสามัคคี
ปรองดอง ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม
และการเมืองการปกครองของประเทศให้ก้าวหน้า เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทุกคน

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความแข็งแกร่ง
มีความอุดมสมบูรณ์ของอาหารและทรัพยากรธรรมชาติ มีภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มี
ความสามารถในการแข่งขันทัดเทียมนานาประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นที่ยิ่งประชาชนคนไทย
และคนต่างชาติอยู่อาศัยอย่างมีความสุขมาโดยตลอด

เศรษฐกิจไทยในครึ่งแรกของปีนี้ขยายตัวได้ดีถึงร้อยละ ๕.๗ โดยมีแรงสนับสนุน
จากการส่งออกที่ยังขยายตัวในอัตราสูง ราคาสินค้าเกษตรที่สูงเป็นประวัติการณ์และนักท่องเที่ยว
ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากจากปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับปัจจัยด้านลบ
จากภายนอกประเทศที่สำคัญสองประการ คือ **ประการแรก** ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่สูงขึ้น
อย่างรวดเร็วในช่วง ๘ เดือนแรกของปีนี้ส่งผลให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ และสร้างความเดือดร้อน
ให้แก่ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีรายได้น้อย และ**ประการที่สอง** ปัญหาวิกฤตสถาบัน
การเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งนับเป็นความเสียหายอย่างรุนแรงครั้งหนึ่งในรอบศตวรรษนี้
และคาดว่าจะมีผลกระทบถึงเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย โดยในระยะแรกคาดว่าจะส่งผล
กระทบต่อตลาดหลักทรัพย์ เงินทุนไหลออก และเพิ่มความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตรา
แลกเปลี่ยน และในระยะต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อโอกาสส่งออกของประเทศไทยอันเนื่องมาจาก

การชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และเศรษฐกิจในภูมิภาคอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบ เช่น จีน ญี่ปุ่น และยุโรป เป็นต้น

นอกเหนือจากปัจจัยภายนอกประเทศ สถานการณ์ในประเทศที่ยังมีความขัดแย้งทางการเมือง ส่งผลให้กระบวนการบริหารประเทศไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค นักท่องเที่ยว และนักลงทุนทั้งในประเทศและจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก

บัดนี้ถึงเวลาแล้วที่คนไทยทุกคนจะต้องหันหน้าเข้าหากัน ร่วมกันคิด และร่วมมือกันแก้ปัญหา ด้วยความรักชาติและตระหนักว่าประเทศไทยเป็นของคนไทยทุกคน เพื่อพัฒนาประเทศให้กลับสู่ความมั่นคง สงบสุข และมีเสถียรภาพ เป็นที่เชื่อมั่นของทั้งคนไทยและคนต่างประเทศ และมีความเจริญก้าวหน้าอย่างสมดุลและยั่งยืนต่อไป

รัฐบาลจะดำเนิน “โครงการ จากวันแม่ถึงวันพ่อ ๑๑๖ วัน สร้างสามัคคี” ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความสามัคคีของคนไทย และในช่วงปลายปีนี้รัฐบาลจะดูแลการจัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อย่างสมพระเกียรติตามความมุ่งหวังของประชาชนชาวไทยทุกคน

รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุดแก่การแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองที่มีอยู่ในสังคมโดยยึดทางสายกลาง จึงมีความตั้งใจแน่วแน่ในการแก้ไขปัญหาโดยการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อลดความเห็นที่แตกต่างและสร้างความเห็นร่วมกันในเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนสนับสนุนกระบวนการยุติธรรมให้ทำงานอย่างอิสระและเป็นกลไกตัดสินข้อขัดแย้งซึ่งได้เข้าสู่กระบวนการตามกฎหมาย ทั้งนี้ รัฐบาลมุ่งหวังที่จะบรรลุถึงการยุติความขัดแย้งโดยสันติ คงไว้ซึ่งคุณธรรม และวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทยในการเอื้ออาทรและการให้อภัยซึ่งกันและกัน

รัฐบาลจะเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศโดยการสร้างความมั่นใจของนักลงทุนจากทั้งภายในและจากภายนอกประเทศ ให้เชื่อมั่นในประเทศไทยว่าเป็นแหล่งลงทุนที่มีความมั่นคง ระบอบการปกครองของประเทศเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยึดมั่นในหลักนิติธรรม และสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีโดยการปรับปรุง

กฎ ระเบียบ ให้เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ รวมถึงผลักดันการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ได้เลือนชะลอในช่วงเวลาที่ผ่านมาให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

นอกจากนั้น จะจัดการประชุมผู้นำอาเซียนซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพให้สำเร็จ ล่วงอย่างราบรื่นอันจะเป็นการสร้างความมั่นใจของประชาคมโลกถึงสถานการณ์ที่กลับสู่ความสงบและสมานฉันท์ของประเทศไทย และในโอกาสที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียน จะผลักดันการดำเนินการให้บรรลุกฎบัตรอาเซียน และวางรากฐานของภูมิภาคในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงจะริเริ่มและส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างประชาคมการเงินของเอเชียต่อไปในอนาคต

นอกจากเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วนดังกล่าวแล้ว รัฐบาลยังมีภารกิจสำคัญอื่น ๆ ในการบริหารประเทศของรัฐบาล ที่จะวางรากฐานการเจริญเติบโตที่มั่นคงและยั่งยืน ส่งเสริมภาคการผลิตและบริการให้สามารถปรับตัวไปสู่การผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูงขึ้น และสร้างความสมดุล เสถียรภาพ และภูมิคุ้มกันให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายในทุกด้าน ตั้งแต่การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ การสนับสนุนการออมระยะยาว การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การพัฒนาชุมชนให้พึ่งตนเองได้และเชื่อมโยงกับตลาดอย่างเป็นขั้นตอน จนถึงการสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงด้านพลังงาน การดูแลการเคลื่อนย้ายเงินทุน และการเพิ่มความสามารถในการใช้ประโยชน์และต่อยอดเทคโนโลยีให้เข้ากับภูมิปัญญาไทยเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมและสร้างรายได้ให้แก่ระบบเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางหลักในการดำเนินงานของรัฐบาลตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาลจะบริหารราชการตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยแบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก และระยะการบริหารราชการ ๓ ปีของรัฐบาลดังต่อไปนี้

๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

๑.๑ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย โดยการเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันของประชาชนในชาติให้เกิดความสมัคร

สมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งสร้างจิตสำนึกพลเมืองที่คำนึงถึงหลักเหตุผลเพื่อคนส่วนใหญ่ แสวงหาทางออกที่สร้างสรรค์อย่างสันติ ประนีประนอม และเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยยึดหลักนิติธรรมและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

๑.๒ แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาดำเนินภารกิจด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ด้านการพัฒนาเพื่อปรับปรุงส่งเสริมธรรมาภิบาล ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและความยุติธรรม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงการจัดให้มีการบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง โดยให้ภารกิจต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเชื่อของประชาชน รวมทั้งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและมีการจัดการอย่างมีเอกภาพ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ความสมานฉันท์ และสันติสุขในพื้นที่โดยเร็วที่สุด

๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาและสร้างสัมพันธไมตรีที่ดีระหว่างประเทศในภูมิภาค โดยเร่งแก้ไขปัญหาคาระกบกระทบกระทั่งตามแนวพรมแดนผ่านกระบวนการทางการทูต และสร้างกลไกการพัฒนาพื้นที่ชายแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน บนหลักการของการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเพื่อนบ้านที่ดีในภูมิภาค

๑.๔ สร้างกลไกในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากวิกฤตการเงิน ของโลกที่ส่งผลกระทบต่อเคลื่อนย้ายเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนเข้าประเทศและออกไปต่างประเทศ และดูแลสภาพคล่องในระบบสถาบันการเงินและตลาดทุนในประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานด้านนโยบายการเงินและการคลังอย่างสอดคล้องกัน เพื่อสร้างเสถียรภาพของระบบการเงินและตลาดทุนให้มีภูมิคุ้มกันต่อความผันผวนของสภาวะการเงินโลก

๑.๕ เร่งสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนและนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ โดยสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการลงทุน แก้ไขกฎระเบียบที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการลงทุนภายในประเทศและในต่างประเทศ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่โดดเด่น

เป็นเอกลักษณ์ของไทย รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นใจของนักท่องเที่ยวอย่างเร่งด่วน เพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศและผลักดันให้ประเทศไทยคงความเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของโลกอย่างต่อเนื่อง

๑.๖ เร่งรัดการลงทุนที่สำคัญของประเทศ ทั้งโครงการต่อเนื่องและโครงการใหม่ที่มีความพร้อมในการดำเนินการ เช่น การพัฒนาระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนและรถไฟฟ้าชานเมืองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รถไฟฟ้าทางคู่ การพัฒนาบริการรถโดยสารสาธารณะ การพัฒนาพลังงานทดแทน การพัฒนาขีดความสามารถของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานสำคัญอื่น ๆ การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและการชลประทาน การลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ควบคู่กับการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ การลงทุนเพื่อปรับโครงสร้างระบบบริการสุขภาพที่มุ่งสู่การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยคำนึงถึงวินัยการคลังของประเทศ และมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

๑.๗ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและผู้ประกอบการ เนื่องจากภาวะภัยธรรมชาติ ภาวะเงินเฟ้อ และราคาน้ำมัน โดยให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการทั้งในด้านเงินทุนและการสร้างอาชีพ ดูแลระดับราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและราคาพลังงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคและผู้ผลิต รักษาเสถียรภาพของราคาพลังงานในประเทศไม่ให้ผันผวนจนเกินไป แม้ราคาพลังงานของโลกจะผันแปรมากพร้อมกับส่งเสริมการประหยัดพลังงานและเพิ่มการใช้พลังงานทางเลือก

๑.๘ จัดตั้งสภาเกษตรกร และสร้างระบบประกันความเสี่ยงให้เกษตรกร เพื่อให้สภาเกษตรกรเป็นกลไกแทนเกษตรกรในการสื่อสารกับรัฐบาลและร่วมกันพัฒนาเกษตรกรด้วยตนเอง และให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างทั่วถึงและมีระบบประกันความเสี่ยงที่ช่วยลดความเสี่ยงอันเนื่องมาจากผลกระทบความเสียหายจากภัยธรรมชาติ รวมถึงดูแลราคาสินค้าเกษตรให้มีเสถียรภาพภายใต้การผันแปรอย่างรุนแรงของตลาดโลกและสร้างผลตอบแทนที่เป็นธรรมต่อเกษตรกร

๑.๙ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนของชุมชน ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อสร้างโอกาสทางอาชีพ การดูแลและจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นและสงเคราะห์

ดูแลสังคมในชุมชน โดยจะเร่งรัดดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีการบริหารจัดการที่ดี ผลักดันให้มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และการจัดสรรงบประมาณตามขนาดประชากรให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านและทุกชุมชนอย่างมีความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนในระยะยาว

๑.๑๐ สนับสนุนสินเชื่อรายย่อยให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยสานต่อโครงการธนาคารประชาชนเพื่อกระจายโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย สร้างทางเลือกและลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้นอกระบบ สร้างผู้ประกอบการใหม่ และสนับสนุนสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจ ผ่านสถาบันการเงินของรัฐ

๑.๑๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงองค์ความรู้สมัยใหม่ แหล่งเงินทุน และพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการ คุณภาพมาตรฐานสินค้าและการตลาด เพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการผลิตระหว่างชุมชน และเชื่อมโยงภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน

๑.๑๒ เร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด ปราบปรามผู้มีอิทธิพล อบายมุข และสิ่งชั่วร้ายเยาวชน โดยสนับสนุนการปฏิบัติการ “รวมพลังประชาไทย พันภัยยาเสพติด” เร่งรัดแก้ไขปัญหายาเสพติด ลดปริมาณผู้เสพยา และป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงเข้าไปเป็นเหยื่อของยาเสพติด ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนควบคู่กับมาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และใช้มาตรการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตัดช่องทาง การหาเงินทุจริตของผู้มีอิทธิพลในทุก ๆ ด้าน

๑.๑๓ เร่งรัดปรับปรุงระบบสาธารณสุข โดยพัฒนาระบบประกันสุขภาพ ให้มีคุณภาพการบริการเพิ่มขึ้น และขยายการบริการให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่ดีอย่างทั่วถึงตามแนวทาง “โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค”

๑.๑๔ เร่งรัดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน โดยฟื้นฟูและขุดลอกคู คลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดิน ดำเนินการก่อสร้างระบบชลประทาน

ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และคลองส่งน้ำขนาดเล็กเข้าไร่นา เพื่อประโยชน์ในการปรับโครงสร้างภาคการเกษตร การบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง ทั้งในพื้นที่ชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรม ส่งเสริมการพัฒนาระบบประปาที่ถูกสุขอนามัย เพื่อการอุปโภคและบริโภคแก่ประชาชนให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ระบบประปาบาดาล และน้ำสะอาดโรงเรียน และการเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ โดยการพัฒนาระบบชลประทานในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการผันน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน

๑.๑๕ เร่งรัดมาตรการและโครงการเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมทั้งการปรับตัวเพื่อพร้อมรับวิกฤตโลกร้อน โดยการปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าอย่างเข้มงวด เสริมด้วยการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ และพิสูจน์สิทธิ์ที่ดินประเภทต่าง ๆ รวมทั้งที่ดินป่าไม้ และเร่งพัฒนาพื้นที่พุทธรักษาป่าไม้ โดยเฉพาะการจัดฝายต้นน้ำเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ป่าต้นน้ำ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง การเตรียมการเพื่อป้องกันภัยน้ำท่วมและน้ำแล้ง การเลือกปลูกพืชให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปริมาณน้ำ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานทางเลือกที่สะอาดในภาคการผลิตและบริการ ซึ่งรวมทั้งการใช้พลังงานจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร คริวเรือน ภาคอุตสาหกรรม เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก และการสร้างจิตสำนึกในการตระหนักถึงหน้าที่ในการป้องกันปัญหาโลกร้อนแก่คนไทยทุกวัยและทุกระดับ

๑.๑๖ จัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศของโลก การผันผวนของราคาพลังงาน และวิกฤตอาหารของโลก โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมจัดทำแผนแม่บทดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนารองรับสถานการณ์อย่างเป็นระบบในระยะยาว

ในส่วนของนโยบายที่จะดำเนินการภายในช่วงระยะ ๓ ปีของรัฐบาลชุดนี้ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายหลักในการบริหารประเทศซึ่งปรากฏตามนโยบายข้อที่ ๒ ถึงข้อที่ ๘ ดังต่อไปนี้

๒. นโยบายความมั่นคงของรัฐ

๒.๑ เติบโตและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ดำรงรักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์มิให้ผู้ใดล่วงละเมิดได้ รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกประชาชนในชาติให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และป้องกันไม่ให้เกิดเป็นเครื่องมือ

ใช้แสวงหาผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ตลอดจนสร้างบรรยากาศให้เกิดความรัก ความสามัคคี และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนในชาติ

๒.๒ เสริมสร้างระบบป้องกันประเทศให้มีความมั่นคง มีศักยภาพในการรักษาเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และผลประโยชน์ของชาติ โดยมุ่งพัฒนาความทันสมัยของอาวุธยุทโธปกรณ์ และเตรียมความพร้อมของกำลังพลในกองทัพ ตลอดจนการฝึกกำลังประชาชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนภารกิจในการพัฒนาประเทศและการรักษาสันติภาพภายใต้กรอบกติกาของสหประชาชาติ

๒.๓ พัฒนาระบบการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย และบุคคลที่ยังไม่มีสถานะที่ชัดเจน เน้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับขบวนการลักลอบเข้าเมืองที่ผู้มีอิทธิพลให้การสนับสนุน ดูแลให้ความเป็นธรรมและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงและความสงบสุขภายในประเทศควบคู่ไปกับการจัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ไม่มีสถานภาพที่ชัดเจน ภายใต้ความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงของชาติกับการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐาน

๒.๔ พัฒนาและเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งมุ่งพัฒนาระบบบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความมั่นคง ตลอดจนการดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และเร่งรัดเงื่อนไขความไม่เข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านความมั่นคง

๒.๕ ปฏิรูประบบข่าวกรองให้เกิดประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงและการเสริมสร้างผลประโยชน์ของชาติ โดยจัดระบบบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานพลเรือน ตำรวจ ทหาร และให้ความสำคัญแก่ข้อมูลเชิงลึกด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาของชาติได้อย่างแท้จริง

๒.๖ พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยเน้นการบริหารวิกฤตการณ์เพื่อรับมือกับภัยคุกคามด้านต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นที่นับวันมีแต่จะมากขึ้น โดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนให้สามารถดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกัน ภัยพิบัติ และฟื้นฟูความเสียหายของชาติที่เกิดจากภัยต่าง ๆ

๓. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

๓.๑ นโยบายการศึกษา

๓.๑.๑ ลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ครอบคลุมการพัฒนาครู หลักสูตร สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพและความรู้ของนักเรียนตามแผนการเรียนการสอนอย่างสัมพันธ์กับทรัพยากรและปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาในภูมิภาค

๓.๑.๒ จัดให้คนไทยทุกคนมีโอกาสรับการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก รวมทั้งบุคคลออทิสติก เด็กสมาธิสั้น และผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อผ่านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและเชื่อมโยงกับนโยบายการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถของประเทศ รวมทั้งต่อยอดให้ทุนการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

๓.๑.๓ ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและคุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม พัฒนาหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนภาษาไทยและประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างจิตสำนึกในความเป็นไทยพร้อมทั้งขยายบทบาทของระบบการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านองค์กรต่าง ๆ เช่น สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ระบบห้องสมุดสมัยใหม่ หรืออุทยานการเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ ศูนย์พัฒนาด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ ศูนย์บำบัดและพัฒนาศักยภาพของบุคคลออทิสติก เด็กสมาธิสั้น และผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ

๓.๑.๔ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้อย่างจริงจัง ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ทางไกล จัดให้มีการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต

ความเร็วสูงอย่างกว้างขวาง จัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประกอบแผนการเรียนการสอนของครูให้โรงเรียนอย่างทั่วถึง ตลอดจนพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ

๓.๑.๕ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นเลิศด้านการศึกษาวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรม การให้บริการวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และการผลิตและพัฒนากำลังคน ให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ พร้อมทั้งเร่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมีเส้นทางอาชีพที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านต่าง ๆ เช่น ปิโตรเคมี ซอฟต์แวร์ อาหาร สิ่งทอ บริการสุขภาพ การท่องเที่ยว และการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ เป็นต้น ตลอดจนจัดให้มีการรับรองสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ และสานต่อการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน

๓.๑.๖ ส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง ด้วยมาตรการที่เป็นรูปธรรม ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พร้อมรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษา ตลอดจนการปรับระเบียบวิธีเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

๓.๑.๗ ส่งเสริมกลไกการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบ โดยครอบคลุมระบบการวางแผน การบริหารจัดการ การกำกับดูแล และการติดตามประเมินผล เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการปรับกลยุทธ์ของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ นโยบายแรงงาน

๓.๒.๑ ฝึกอบรมและพัฒนาคนที่ทำงานแล้วและคนที่ถูกเลิกจ้าง เพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานและสร้างโอกาสการเข้าสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีระดับเทคโนโลยีที่สูงขึ้น หรือมีการบริการบนพื้นฐานความมีไมตรีจิตของไทย และให้มีการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทอย่างสอดคล้องกับความต้องการ รวมทั้งการเสริมสร้างการประกอบอาชีพอิสระเพื่อสร้างรายได้และแก้ปัญหาความยากจน

๓.๒.๒ จัดให้มีระบบเตือนภัยและติดตามสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การจ้างงาน การเลิกจ้างอันเนื่องจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ พร้อมทั้ง จัดให้มีการจ้างงานใหม่โดยเร็ว

๓.๒.๓ ให้ความสำคัญคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย ซึ่งให้ความสำคัญแก่ ความปลอดภัยในการทำงานและสวัสดิการแรงงาน การดูแลหลักประกันความมั่นคงแก่ผู้ใช้ แรงงาน พร้อมทั้งจัดระบบการคุ้มครองแก่แรงงานนอกระบบให้ครอบคลุมมากขึ้น

๓.๒.๔ ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุและคนพิการในหลากหลาย แนวทาง อาทิ การทำงานแบบบางเวลา การทำงานชั่วคราว การทำงานแบบสัญญาระยะสั้น รวมทั้งการขยายโอกาสการทำงานของผู้สูงอายุที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน

๓.๒.๕ ส่งเสริมแรงงานไทยให้มีฝีมือและมีโอกาสการทำงานในต่างประเทศ รวมถึงดูแลให้แรงงานได้รับความเป็นธรรมในกระบวนการตั้งแต่ขั้นตอนการจ้างงานจนถึง ระหว่างการทำงานในต่างประเทศ

๓.๓ นโยบายการพัฒนาสุขภาพของประชาชน

๓.๓.๑ เพิ่มคุณภาพของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและให้ ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่มีอุปสรรค และจัดให้มีมาตรการลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อ สุขภาพ และภาวะทุพโภชนาการที่นำไปสู่การเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น โรคมะเร็ง หัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิต และอุบัติเหตุจากการจราจร พร้อมทั้งนำมาตรการภาษีการบริโภคสินค้าที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพมาใช้กระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลให้ ลด ละ และเลิกพฤติกรรม สู่มเสี่ยงต่อสุขภาพ

๓.๓.๒ ลงทุนด้านบริการสุขภาพ โดยการพัฒนาคุณภาพบริการสุขภาพ ทั้งระบบอย่างมีบูรณาการและเชื่อมโยงกันในทุกระดับ การผลิตและพัฒนาแพทย์และบุคลากร สาธารณสุข รวมทั้งการเพิ่มสิ่งจูงใจ ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัยและเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับ การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการสุขภาพโดยการพัฒนามาตรฐานบริการในระดับ สากล การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชน และการปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อ ต่อการเป็นศูนย์กลางบริการด้านสุขภาพ

๓.๓.๓ ดำเนินการระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคเชิงรุก เพื่อ ป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคอุบัติใหม่ และระบาดซ้ำในคน พร้อมทั้งสร้างขีด

ความสามารถในการเฝ้าระวัง วินิจฉัย และดูแลรักษาพยาบาลอย่างเป็นระบบที่ประสาน เชื่อมโยงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๔ เพิ่มแรงจูงใจเพื่อสนับสนุนและขยายบทบาทอาสาสมัคร สาธารณสุขให้เป็นการดำเนินงานสำคัญของคนในชุมชนในการดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการการดูแลผู้ป่วย ในโรงพยาบาล และการเฝ้าระวังโรคในชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพของคนในชุมชน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล รวมทั้งเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓.๕ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสออกกำลังกายและสร้างนิสัย รักการกีฬา เพื่อสร้างเสริมสุขภาพและพละานามัยที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬา ในระดับนานาชาติ และพัฒนาทักษะทางด้านกีฬาของนักกีฬาปกติและผู้พิการสู่ความเป็นเลิศ ที่จะนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย

๓.๔ นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๓.๔.๑ อุปลัมภ คุ่มครอง และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ เพื่อให้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังให้ประชาชนเข้าใจและนำหลักธรรมของศาสนา มาใช้ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิต

๓.๔.๒ ฟื้นฟูและสืบสานคุณค่าความหลากหลายของศิลปะและ วัฒนธรรมไทยทั้งที่เป็นวิถีชีวิต ประเพณี ค่านิยมที่ดีงาม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการดูแล รักษาแหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ เพื่อการศึกษาเรียนรู้และ ใช้ประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตบนพื้นฐานความรู้และความเป็นไทย รวมทั้งส่งเสริมและ พัฒนาแหล่งประวัติศาสตร์และโบราณสถานให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมระดับโลก ควบคู่ไป กับการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น

๓.๔.๓ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและนันทนาการเพื่อส่งเสริมให้ เด็กและเยาวชนไทยเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีคุณธรรม เอื้ออาทร ต่อผู้อื่น และเกิดการเรียนรู้ศิลปะอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึงคุณค่าซาบซึ้งในความสุนทรีย์ของ ศิลปะ

๓.๔.๔ ขยายบทบาทและสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภาวัฒนธรรม ทุกจังหวัดกับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เพื่อขยายบทบาทสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดเป็นกลไก เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่ครอบคลุมทั้งวิถีชีวิตและสื่อทุกประเภทที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบน

ทางวัฒนธรรม และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งจัดสื่อที่เป็นภัยต่อสังคม ขยายสื่อดีเพื่อนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมอย่างเท่าทันสถานการณ์

๓.๕ นโยบายความมั่นคงของชีวิตและสังคม

๓.๕.๑ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยบทบาทของครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดต่อเนื่องทุกช่วงวัย ให้มีจิตใจที่ดีงาม มีทักษะชีวิต มีความรู้คู่คุณธรรม และปลูกฝังคุณค่าที่ดีของวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสนับสนุนการทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกันควบคู่กับการเปิดพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมของครอบครัว และการสร้างค่านิยมครอบครัวอบอุ่น

๓.๕.๒ สนับสนุนให้ชุมชนมีบทบาทในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นคงของชุมชน โดยเชื่อมประสานกับบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสงเคราะห์ ดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ยากไร้ รวมทั้งจัดกิจกรรมที่ครอบครัวมีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมทำนุบำรุงศาสนา เป็นต้น

๓.๕.๓ สร้างหลักประกันความมั่นคงและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ให้เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยจะจัดขบวนการค้ำมนุษย์ให้หมดสิ้นไป ขจัดการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิเด็ก สตรี และคนพิการในทุกรูปแบบอย่างเด็ดขาด ส่งเสริมความรู้และอาชีพให้สตรี และคนพิการให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งเสริมสร้างสวัสดิการทางสังคมแก่ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสอย่างเหมาะสม

๓.๕.๔ เตรียมความพร้อมสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุยึดหลักการให้ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าในระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยสร้างหลักประกันด้านรายได้และระบบการออมในช่วงวัยทำงานที่เพียงพอสำหรับช่วงวัยชราสร้างพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับช่วงวัย และส่งเสริมการใช้ประสบการณ์และภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในกระบวนการพัฒนาประเทศโดยระบบคลังสมอง รวมทั้งขยายการให้เบี้ยยังชีพให้ครอบคลุมคนชราที่ไม่มีรายได้อย่างทั่วถึง

๓.๕.๕ สร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ในสังคมเมือง และเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง โดยมีการวางผังเมืองอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และจัดให้มีบริการขั้นพื้นฐาน

อย่างเหมาะสม มีโรงเรียนใกล้บ้านที่มีคุณภาพ มีการสื่อสารคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. นโยบายเศรษฐกิจ

๔.๑ นโยบายการบริหารเศรษฐกิจมหภาค

๔.๑.๑ สร้างความมั่นคงและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงินและตลาดทุน โดยวางระบบและยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลสถาบันการเงินและตลาดทุน ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงวิศวกรรมและนวัตกรรมทางการเงิน และสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากวิกฤตการณ์การเงินโลก

๔.๑.๒ สนับสนุนการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ดูแลเงินเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยภายใต้การผันแปรอย่างรุนแรงของเศรษฐกิจโลก โดยมีกรอบนโยบายการเงิน และนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนที่มีเสถียรภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ และสอดคล้องกับนโยบายการคลังและตลาดทุน

๔.๑.๓ รักษาวินัยการคลังเพื่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว ซึ่งครอบคลุมถึงเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ งบประมาณของท้องถิ่นฐานการเงินของรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ปฏิรูประบบงบประมาณแผ่นดินทั้งระบบให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ จะเร่งดำเนินการและเตรียมความพร้อมในการออกกฎหมายว่าด้วยการบริหารการคลังที่ดี ให้เป็นกลไกในการกำกับและเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติ

๔.๑.๔ ปรับปรุงระบบภาษีและการจัดเก็บภาษีให้มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และเพียงพอกับรายจ่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

๔.๑.๕ ส่งเสริมให้มีระบบการออมระยะยาว เพื่อให้ประชาชนมีเงินออมเพียงพอกับการดำรงชีพในยามชรา โดยได้รับอัตราผลตอบแทนจากการฝากเงินหรือการลงทุนที่เหมาะสมและในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมทั้งเป็นการสร้างฐานเงินออมเพื่อการระดมทุนของประเทศในอนาคต

๔.๑.๖ ปรับปรุงประสิทธิภาพของตลาดทุนให้ทัดเทียมกับตลาดหลักในภูมิภาคและตลาดโลกทั้งด้านธรรมาภิบาล ราคา และคุณภาพ โดยให้ความสำคัญผ่านการส่งเสริมการออมของประเทศ การเพิ่มบทบาทของตลาดทุนและตลาดตราสารหนี้ในการเป็น

แหล่งทุนสำหรับการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของไทย และการให้บริการทางการเงินอย่างกว้างขวางทั่วถึง ทั้งนี้จะจัดให้มีกลไกเพื่อกำกับดูแลการพัฒนาตลาดทุนให้สอดคล้องกับการพัฒนาตลาดเงินและการเชื่อมโยงกับตลาดทุนทั่วโลก

๔.๑.๗ วางกรอบการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐที่มีแหล่งเงินและรูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงวินัยการคลังของประเทศ และสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนเพื่อลดภาระการลงทุนของภาครัฐ

๔.๑.๘ พัฒนารัฐวิสาหกิจให้สามารถเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาและการลงทุนของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพสร้างฐานรายได้และมูลค่าให้กับทรัพย์สินของรัฐ มีระบบการบริหารจัดการและการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล ทั้งการจัดทำและแยกบัญชีเชิงสังคมความโปร่งใส และการวัดประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมทั้งเร่งฟื้นฟูรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาฐานะการเงิน

๔.๒ นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

๔.๒.๑ ภาคเกษตร

๔.๒.๑.๑ พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตรอย่างครบวงจร โดยเร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมดินและน้ำ รวมทั้งจัดพื้นที่การผลิตพืชอาหารและพืชพลังงานให้เหมาะสม และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชพลังงาน เช่น ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง เพื่อผลิตพลังงานทดแทนและอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อรองรับวิกฤตอาหารและพลังงานโลก

๔.๒.๑.๒ พัฒนาการประมง โดยบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดลอมของการประมง พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งประมงชายฝั่งและประมงน้ำจืดในระดับพื้นบ้าน ส่งเสริมความร่วมมือด้านการประมงกับต่างประเทศในน่านน้ำสากล และพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ

๔.๒.๑.๓ เพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดด้านปศุสัตว์ โดยการพัฒนาการผลิตทุกขั้นตอนให้มีความปลอดภัยและมาตรฐานสากล ปรับปรุงพันธุ์ปศุสัตว์ เช่น โค กระบือ สุกร และอื่น ๆ พัฒนาศักยภาพระบบการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคสัตว์

พัฒนาศักยภาพการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์และเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์สู่ตลาดโลก

๔.๒.๑.๔ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตรโดยการแปรรูปที่ได้คุณภาพและมาตรฐานสากล เพื่อเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตร และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร ความปลอดภัยด้านอาหารตามมาตรฐานสากล เเร่งรัดการเจรจาข้อตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อป้องกันมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี รวมทั้งให้มีระบบป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค ตลอดจนสนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตรในชุมชน

๔.๒.๑.๕ ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ในระดับชุมชนตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้ครัวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านอาหาร ส่งเสริมการขยายกระบวนการเรียนรู้ระบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสานวนเกษตร โครงการอาหารกลางวัน และธนาคารโคกระบือตามแนวพระราชดำริโดยเกษตรกรและชุมชนเป็นผู้กำหนดทิศทางและแนวทางด้วยตนเอง

๔.๒.๑.๖ ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรโดยสร้างระบบนิคมการเกษตร และเร่งรัดการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน เพื่อการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรทุกประเภทอย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร รวมทั้งมีความเหมาะสมและสมดุลทั้งด้านอาหารและพลังงานทดแทน ด้วยการบูรณาการหน่วยงานและภาคีความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร ตลอดจนสงวนและคุ้มครองพื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๓๐ ล้านไร่ สำหรับทำการเกษตรอย่างยั่งยืน

๔.๒.๑.๗ สร้างความเข้มแข็งให้ภาคการเกษตรทั้งระบบ โดยเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ทุกระดับวัย ทั้งในด้านการผลิต การบริหารจัดการผลผลิต การบริหารองค์กรเกษตรกรรูปแบบต่าง ๆ ด้วยองค์ความรู้จากนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาระบบการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพของภาคเกษตรให้เป็นฐานรากที่มั่นคงของระบบเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๔.๒.๒ ภาคอุตสาหกรรม

๔.๒.๒.๑ พัฒนาประสิทธิภาพของภาคอุตสาหกรรมรวมทั้งสร้างมูลค่าให้แก่สินค้าอุตสาหกรรม โดยบูรณาการความร่วมมือขององค์กรและหน่วยงานของรัฐบาล

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม และยกระดับความสามารถทักษะแรงงาน มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงการบริหารจัดการของผู้ประกอบการเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องจักรและระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการภายในกลุ่มอุตสาหกรรม บนพื้นฐานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา

๔.๒.๒.๒ พัฒนาและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงและมีความได้เปรียบ เช่น อาหาร เหล็ก ยานยนต์ ปิโตรเคมีพลังงาน และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ให้เป็นฐานการผลิตในระดับภูมิภาคและโลกด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือให้สิทธิพิเศษกับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ รวมทั้งจัดหาและพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า โดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่

๔.๒.๒.๓ สร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่สินค้าที่ผลิตในประเทศไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาทักษะฝีมือผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น กลุ่มสินค้าแฟชั่น อัญมณีและเครื่องประดับ และสินค้าอื่นๆ พร้อมทั้งใช้มาตรการด้านการตลาดและสร้างตราสัญลักษณ์สินค้าของไทยให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔.๒.๒.๔ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานการผลิตของระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและศักยภาพในการแข่งขันด้วยการสนับสนุนด้านองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมถึงการสร้างธรรมาภิบาลในการประกอบการและความรับผิดชอบต่อสังคม

๔.๒.๒.๕ ส่งเสริมและขยายบทบาทศูนย์บ่มเพาะสำหรับผู้ประกอบการที่มุ่งสร้างสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ออกแบบให้มีความเหมาะสมตามศักยภาพในพื้นที่ต่าง ๆ พร้อมทั้งสร้างศูนย์พัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

๔.๒.๓ ภาคการท่องเที่ยวและบริการ

๔.๒.๓.๑ ผลักดันความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และเอกชน ในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจตลอดถึงคุณค่า

ทางสังคมจากการท่องเที่ยว โดยพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน มีความ สะดวก สะอาด ปลอดภัย ได้เอกลักษณ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มี ศักยภาพสามารถเชื่อมโยงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน ตลอดจนดูแลให้ นักท่องเที่ยวปลอดภัยจากอาชญากรรม การฉ้อฉล และอุบัติเหตุที่ควรป้องกันหรือหลีกเลี่ยงได้ ทั้งที่เกิดจากความบกพร่องในการดำเนินงานหรือจากภัยธรรมชาติ รวมทั้งให้ความสำคัญใน เรื่องการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว และผลกระทบสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

๔.๒.๓.๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ควบคู่กับการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยว คุณภาพทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ เช่น กลุ่มครอบครัว กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มดูแล รักษาสุขภาพ กลุ่มท่องเที่ยวศรัทธา กลุ่มประชุมและแสดงสินค้า กลุ่มที่มีความสนใจด้าน ระบบนิเวศ การผจญภัย และกลุ่มสนใจวัฒนธรรมท้องถิ่นและแหล่งประวัติศาสตร์และ โบราณสถาน เป็นต้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชนใน แต่ละท้องถิ่น

๔.๒.๓.๓ ส่งเสริมภาคบริการโดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อมที่มีศักยภาพ เพื่อขยายฐานการดำเนินการและการตลาดสู่ระดับภูมิภาค อาทิ บริการสุขภาพ การศึกษานานาชาติ การบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร การก่อสร้าง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและนันทนาการ และธุรกิจ รับจ้างบริหารระบบธุรกิจ เป็นต้น รวมทั้งสร้างโอกาสใหม่ให้แก่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่จะเพิ่ม มูลค่าให้แก่ผู้ประกอบการและธุรกิจของคนไทย เช่น ธุรกิจภาพยนตร์ ธุรกิจจัดประชุมและ แสดงสินค้า ธุรกิจออกแบบแฟชั่น ธุรกิจที่ใช้ความโดดเด่นทางวัฒนธรรมและความเป็นไทย เป็นต้น โดยจัดทำแผนแม่บทเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรม ความเข้มแข็งของผู้ประกอบการมาตรฐานธุรกิจ บุคลากรและการตลาด

๔.๒.๔ การตลาด การค้า และการลงทุน

๔.๒.๔.๑ ส่งเสริมนโยบายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ป้องกันการผูกขาดตัดตอน และคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความมั่นใจ ให้แก่ผู้ประกอบการในด้านการคุ้มครองและป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๔.๒.๔.๒ ปรับปรุงพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่ส่งเสริมการค้าการลงทุน เพื่อสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีและสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ

๔.๒.๔.๓ ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อรักษาตลาดเดิมและสร้างตลาดใหม่ เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกไปตลาดหลัก โดยส่งเสริมการส่งออกและบริการในตลาดใหม่ ได้แก่ จีน อินเดีย ตะวันออกกลาง แอฟริกา และยุโรปตะวันออก พร้อมทั้งรักษาส่วนแบ่งในตลาดหลักไม่ให้ลดลง โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสินค้าและบริการที่มีอัตราการขยายตัวสูงในตลาดใหม่

๔.๒.๔.๔ พัฒนาสินค้าและบริการที่สร้างโอกาสใหม่ในการหารายได้ เช่น สินค้าและบริการฮาลาล ซึ่งจะขยายโอกาสในการส่งออก การบริการและดึงดูดการลงทุนและการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ

๔.๒.๔.๕ ขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงทางด้านการค้าในระบบพหุภาคีและทวิภาคี เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการขยายตลาดการค้าระหว่างประเทศและการค้าชายแดน

๔.๒.๔.๖ สนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศในสาขาที่ผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพทั้งในการลงทุนตั้งโรงงานผลิตสินค้า การทำสัญญาสินค้าเกษตรตามข้อตกลง การเปิดสาขา การหาตัวแทนและหุ้นส่วนในต่างประเทศเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจไทยในต่างประเทศ

๔.๓ นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน และระบบบริหารจัดการขนส่งมวลชน สินค้าและบริการ

๔.๓.๑ พัฒนาบริการโครงสร้างพื้นฐานให้กระจายไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงเพียงพอ และมีคุณภาพ โดยเฉพาะการจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เช่น น้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค การกำจัดขยะมูลฝอย บริการสื่อสารโทรคมนาคม ที่อยู่อาศัย และถนนในชนบทปลอดภัย เป็นต้น

๔.๓.๒ พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและเชื่อมโยงโครงข่ายการบริหารจัดการขนส่งมวลชน สินค้าและบริการที่สะดวกและปลอดภัย ทั้งพื้นที่ชนบท เมืองและระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ

การขนส่งระบบรางให้สามารถเชื่อมโยงการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ เพื่อลดต้นทุนสินค้าและบริการเพื่อการส่งออก

๔.๓.๓ พัฒนาการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชย์นาวีทั้งภายในและระหว่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกบริเวณพื้นที่ภาคใต้และโครงข่ายเชื่อมโยงอนุภูมิภาคเป็นประตูการค้าใหม่ ตลอดจนการพัฒนาท่าเรือชุมชน และกองเรือไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการให้มีการขนส่งทางน้ำเพิ่มขึ้นและสามารถเชื่อมโยงกับระบบขนส่งอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓.๔ พัฒนาท่าอากาศยานสากล ท่าอากาศยานภูมิภาคและอุตสาหกรรมการบินของไทย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบิน การท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้าทางอากาศชั้นนำของเอเชียและโลก

๔.๓.๕ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องด้านการขนส่ง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งด้านการผลิตและการบริหารจัดการ

๔.๓.๖ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ รวมทั้งดำเนินมาตรการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและชุมชนอย่างจริงจัง

๔.๔ นโยบายพลังงาน

๔.๔.๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานให้มีพลังงานใช้อย่างเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ และให้พึ่งพาตนเองทางพลังงานได้มากขึ้น เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน โดยเร่งรัดการสำรวจและผลิตพลังงานภายในประเทศเพิ่มขึ้นเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ด้านพลังงานอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการลงทุนด้านพลังงานในต่างประเทศ ดูแลวางแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าให้มีความเหมาะสมต่อภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการตัดสินใจพัฒนาพลังงานทางเลือกอื่น ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

๔.๔.๒ ส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลกิจการพลังงานให้ราคาพลังงานในประเทศมีความเหมาะสม มีเสถียรภาพ ภายใต้การผันแปรอย่างรุนแรงของตลาดโลก สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจและการลงทุน โดยกำหนดโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงตามกลไกตลาดและเป็นธรรมต่อประชาชน เพื่อก่อให้เกิดการแข่งขันและการลงทุนในธุรกิจพลังงาน พร้อมทั้งดูแลให้กิจการพลังงานมีมาตรฐานคุณภาพ การให้บริการ และความปลอดภัยที่ดี

๔.๔.๓ ส่งเสริมและวิจัยพัฒนาพลังงานทดแทนทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง ด้วยการกำหนดให้พลังงานทดแทนเป็นวาระแห่งชาติ โดยเฉพาะในด้านของเชื้อเพลิงชีวภาพ อาทิ แก๊สโซฮอลล์ ไบโอดีเซล การเร่งรัดการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่งและอุตสาหกรรม ให้มากขึ้น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่มีศักยภาพในประเทศรวมทั้งการกำหนด มาตรการส่งเสริมการผลิตและใช้พลังงานทดแทนอย่างเหมาะสม และจูงใจต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค และมีความสมดุลด้านอาหาร พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

๔.๔.๔ ส่งเสริมการอนุรักษ์และประหยัดพลังงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยรณรงค์ส่งเสริมให้เกิดวินัยในการประหยัดพลังงานของคนในชาติ และสนับสนุนการใช้ พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานในการออกแบบอาคารประหยัด พลังงาน การเพิ่มมาตรฐานประสิทธิภาพการประหยัดพลังงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อผู้บริโภค การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการการขนส่งสินค้าและบริการ ให้ใช้ระบบรถไฟฟ้าและระบบรางมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาน้ำมันเชื้อเพลิง ลดปัญหามลพิษ และลดปัญหาการจราจรติดขัดในเขตเมือง

๔.๔.๕ ส่งเสริมการพัฒนา ผลิต และใช้พลังงาน ควบคู่ไปกับการดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดมาตรฐานการผลิตพลังงานและมาตรฐานเชื้อเพลิงเพื่อลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รณรงค์และส่งเสริมการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนโดยส่งเสริม ให้เกิดโครงการกลไกการพัฒนาพลังงานที่สะอาด (CDM-Clean Development Mechanism) ให้เพิ่มมากขึ้น

๔.๕ นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ

๔.๕.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โครงข่าย สื่อสารความเร็วสูง ให้ทั่วถึง เพียงพอ ในราคาที่เหมาะสม เป็นธรรม และแข่งขันได้ เพื่อเป็น โครงข่ายหลักสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ ระหว่างเขตเมืองและชนบท และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

๔.๕.๒ พัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ และอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวข้องด้านบริการความรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และจัดให้มีกลไกสนับสนุนแหล่งทุนสำหรับ ผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มี ศักยภาพ ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อผลักดันให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภูมิภาค

๔.๕.๓ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการและบริการภาครัฐและเอกชน ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การเชื่อมโยงข้อมูลการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ การเตือนภัยและความมั่นคงของรัฐ รวมถึงการป้องกัน การเข้าถึงสื่อที่เป็นภัยต่อสังคมโดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชน การบริการการศึกษาและ สาธารณสุข ตลอดจนการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศและเทคโนโลยีอวกาศ เพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ และจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐที่ครอบคลุมด้านการลงทุนในฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ การพัฒนาบุคลากร และการสร้างเครือข่ายในการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน

๕. นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๑ อนุรักษ์ทรัพยากรดินและป่าไม้ โดยเร่งรัดปราบปรามการบุกรุกทำลายป่า ซึ่งรวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือและอุปกรณ์ สร้างขวัญและกำลังใจเจ้าหน้าที่ กำหนดบทลงโทษที่เด็ดขาด การป้องกันการเผาป่า ไร่นา และทำลายหน้าดิน การลดการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร รวมทั้งการฟื้นฟูดินและป้องกันการชะล้างทำลายดิน โดยการปลูกหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ รวมทั้งอนุรักษ์ป่าต้นน้ำและป้องกันรักษาป่าที่สมบูรณ์ สนับสนุนให้มีการปลูกและฟื้นฟูป่า และป่าชุมชนตามแนวพระราชดำริ และส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ที่เหมาะสม รวมทั้งการทำฝายต้นน้ำลำธารหรือฝายชะลอน้ำตามแนวพระราชดำริ

๕.๒ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน โดยเฉพาะระดับพื้นที่ ให้มีความสมดุลของการใช้ประโยชน์ การถือครอง และการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรที่ดิน ป่าไม้ ป่าชายเลน สัตว์ป่า ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและทรัพยากรธรณี โดยการใช้ระบบภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยี ควบคู่กับการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายตลอดจนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้ความสำคัญในการเร่งรัดการประกาศพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย การกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่ การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง การอนุรักษ์และฟื้นฟูปะการังและหญ้าทะเล การอนุรักษ์และแก้ไขปัญหาเรื่องช้าง และการดำรงรักษาสืบสานทางวัฒนธรรมอย่างจริงจัง

๕.๓ คุ้มครองและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ รวมทั้งอนุรักษ์พัฒนา และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยให้ความสำคัญในการสำรวจจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนความปลอดภัยทางชีวภาพ และสร้างกลไกการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร พลังงาน สุขภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มสู่เศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับสากลในระยะต่อไป

๕.๔ จัดให้มีมาตรการป้องกันและพัฒนาระบบข้อมูลและเตือนภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง หมอกควัน ไฟป่า ธรณีพิบัติ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และดำเนินมาตรการลดผลกระทบและความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากผลกระทบสิ่งแวดล้อมอื่น โดยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๕.๕ ควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค ให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะเร่งรัดการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสังคมเมืองและการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การจัดทำระบบกำจัดขยะโดยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการลดมลพิษทางอากาศ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนา

๕.๖ ดูแลและรักษาคุณภาพน้ำในแม่น้ำและคูคลอง โดยเฉพาะพื้นที่วิกฤตด้านคุณภาพน้ำ เช่น เจ้าพระยา ท่าจีน และทะเลสาบสงขลา โดยการสนับสนุนกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การเพิ่มสมรรถนะและความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมการบำบัดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด และการสนับสนุนการจัดการน้ำเสียชุมชนขนาดเล็ก

๕.๗ ส่งเสริมให้ภาครัฐและภาคเอกชนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน การจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผลิตวัสดุที่สามารถย่อยสลายได้ การหมุนเวียนการใช้วัตถุดิบและเทคโนโลยีที่สะอาด และการใช้หลัก

ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลดการก่อมลพิษและลดภาระของสังคม ตามธรรมชาติทางด้านสิ่งแวดล้อม มีการต่อยอดภูมิปัญญาดั้งเดิมด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๘ ส่งเสริมและสร้างความตระหนักและจิตสำนึกทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมและการปรับปรุงพฤติกรรม การผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อบรรเทาผลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญแก่ความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการตาม พันธกรณีระหว่างประเทศที่จะนำมาสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

๖.๑ ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาหลัก มาใช้ในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี รวมถึงเทคโนโลยีอนาคตที่มีการลงทุนไว้แล้ว เช่น เทคโนโลยีอวกาศ และเทคโนโลยีพลังงานทดแทน เป็นต้น โดยให้ความสำคัญแก่การเชื่อมโยง ระหว่างภาคเอกชน สถาบันวิจัย และมหาวิทยาลัย ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ ซึ่งจะ นำไปสู่การวิจัย พัฒนาต่อยอด และมีการใช้ประโยชน์องค์ความรู้และเทคโนโลยีในเชิงพาณิชย์

๖.๒ สร้างเสริมความรู้ความคิดของประชาชนให้มีฐานความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ และสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากทุนทางสังคม และพัฒนาระบบเชื่อมโยงสถาบันจัดการ ความรู้ของประเทศทุกระดับให้เป็นเครือข่ายทุนทางปัญญาของประเทศเพื่อสนับสนุนการสร้าง คุณค่าและนวัตกรรม

๖.๓ เร่งผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และคุณธรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคสินค้าและบริการที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ตลอดจน พัฒนาเส้นทางอาชีพเพื่อรักษาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไว้ในระบบ รวมทั้ง จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความรู้ชั้นสูงจากต่างประเทศเพื่อ ให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้กับบุคลากรไทย

๖.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการ และสนับสนุนการสร้างทรัพย์สินทางปัญญาของคนไทยเพื่อป้องกันมิให้ไทยถูกเอาเปรียบทางเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยพัฒนาระบบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานให้ทันสมัย รวมทั้งพัฒนาศูนย์บ่มเพาะธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยี อุทยานวิทยาศาสตร์ และศูนย์แห่งความเป็นเลิศในสาขาเทคโนโลยีที่สำคัญ

๖.๕ จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติเชิงบูรณาการ และสร้างเครือข่ายการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ โดยมีการวิจัยทั้งชั้นพื้นฐานและวิจัยประยุกต์ รวมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ และส่งเสริมภาคเอกชนให้มีการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้น

๖.๖ ปรับระบบวิจัยให้ได้มาตรฐานโดยพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานวิจัย พัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย ส่งเสริมให้มีการกำหนดเส้นทางอาชีพนักวิจัยที่ชัดเจน พัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัยและระบบงานวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อลดความซ้ำซ้อน โดยสร้างศูนย์และแหล่งเรียนรู้ทางการวิจัย

๗. นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๗.๑ ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเงิน การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง และความร่วมมือด้านอื่น ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค เพื่อส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน

๗.๒ สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในฐานะที่ไทยเป็นประธานอาเซียนจนกระทั่งถึงสิ้นปี ๒๕๕๒ และส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเงินซึ่งมีความจำเป็นเร่งด่วนภายหลังจากวิกฤตการเงินของโลกที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๑ เพื่อนำไปสู่การเริ่มต้นของการสร้างประชาคมทางการเงินของเอเชีย

๗.๓ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือกับทุกประเทศและองค์กรมุสลิมระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศและองค์กรเหล่านี้มีความเข้าใจที่ถูกต้องและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๗.๔ มีบทบาทที่สร้างสรรค์และส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติในองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเวทีสหประชาชาติและองค์กรระดับภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อรักษาสันติภาพและความมั่นคง ส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตลอดจนร่วมมือในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติทุกด้านที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์

๗.๕ กระชับความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์กับประเทศ กลุ่มประเทศ และองค์การเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญของโลก เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในประเทศไทย พร้อมกับการสร้างภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการแข่งขันให้เศรษฐกิจไทย

๗.๖ สนับสนุนการเข้าถึงในระดับประชาชนของนานาชาติพร้อมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศกำลังพัฒนา เพื่อให้ประชาชนรัฐบาล และประชาคมระหว่างประเทศมีทัศนคติในทางบวกต่อประชาชนและประเทศไทย

๗.๗ สนับสนุนการทูตเพื่อประชาชน คุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทย ดูแลคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะคนไทยที่ประกอบอาชีพและมีถิ่นฐานในต่างประเทศ ส่งเสริมบทบาทและความแข็งแกร่งของชุมชนชาวไทยในการรักษาเอกลักษณ์และความเป็นไทย

๘. นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๘.๑ ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน

๘.๑.๑ ปรับปรุงการให้บริการประชาชน ด้วยการสร้างนวัตกรรมและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการให้บริการรูปแบบต่าง ๆ เพื่อลดภาระและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๘.๑.๒ พัฒนาระบบงานให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้ใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการและพัฒนา

สมรรถนะของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการและการส่งมอบบริการสาธารณะ โดยจะเน้นการพัฒนาข้าราชการในตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระบบราชการ รวมทั้งวางมาตรการสำหรับประเมินผลการปฏิบัติงานและจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมตามผลงาน เพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการพัฒนาผลงาน

๘.๑.๓ พัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดีขึ้น เพื่อให้สามารถดำรงชีพอย่างมีศักดิ์ศรี โดยการเพิ่มเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการให้เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงสวัสดิภาพการทำงานและภาระหนี้สิน เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว

๘.๑.๔ เสริมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ พร้อมทั้งป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างจริงจัง เพื่อให้ราชการเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและชุมชน รวมถึงพัฒนาและนำมาตราการทางสังคมมาใช้ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้หมดสิ้น ตลอดจนสนับสนุนการสร้างค่านิยมของสังคมให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตและถูกต้องชอบธรรม

๘.๑.๕ พัฒนาระบบและกำหนดมาตรการเพื่อดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามารับราชการ ด้วยการปรับปรุงระบบค่าตอบแทนและสิ่งจูงใจให้เทียบเคียงหรือแข่งขันได้ในตลาดแรงงาน เพื่อให้ระบบราชการเป็นนายจ้างอันเป็นที่หมายปองของผู้สมัครงาน รวมทั้งสนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายถ่ายโอนกำลังคนทั้งภายในระบบราชการและระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคส่วนอื่น ๆ

๘.๑.๖ สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและความโปร่งใส สามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเองได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ทรัพยากรธรรมชาติและดูแลผู้ด้อยโอกาสให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมตามศักยภาพของท้องถิ่น และเชื่อมโยงและบูรณาการภารกิจกับแผนชุมชนและแผนระดับ

ต่าง ๆ ในพื้นที่ รวมทั้งเป็นฐานสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่น ให้เข้มแข็ง

๘.๑.๗ ปรับปรุงการจัดระบบความสัมพันธ์ของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสม โดยเร่งรัดดำเนินการถ่ายโอนภารกิจของ ราชการส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรรายได้ให้ท้องถิ่นแต่ละ ประเภทอย่างเหมาะสม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณและ บุคลากรของท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งพารายได้ของตนเองได้มากขึ้น

๘.๑.๘ สนับสนุนระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของผู้ว่า ราชการจังหวัดผ่านกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาแบบบูรณาการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด วางยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาและพัฒนาพื้นที่ในอนาคตที่สอดคล้องกับแนวนโยบายของ รัฐบาลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศักยภาพของพื้นที่ และความต้องการของประชาชน

๘.๑.๙ สนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนชุมชนให้มีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อแก้ไข ปัญหาของชุมชน

๘.๑.๑๐ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งใน ระดับชาติและท้องถิ่น เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่บรรลุตามเป้าหมาย รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมเสนอความเห็น ปัญหาและแนวทางแก้ไข และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

๘.๒ กฎหมายและการยุติธรรม

๘.๒.๑ สนับสนุนการดำเนินการทางกฎหมายของหน่วยงานของรัฐในการ ให้ความเห็น หรือตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐให้เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักนิติธรรม จัดให้มีการพัฒนากฎหมายเพื่อปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

๘.๒.๒ ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และทั่วถึง และส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่มีผลกระทบต่อประชาชน

และภาคธุรกิจ รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

๘.๒.๓ พัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระบบงานยุติธรรมทั้งทางอาญา และทางแพ่งให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีและลงโทษตามกฎหมาย บนพื้นฐานของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเข้มแข็ง รวมทั้งการพัฒนา กฎหมายและระบบงานยุติธรรมในทางแพ่งและในด้านอื่น ๆ ที่จะทำให้ประชาชนสามารถ เข้าถึงความยุติธรรมและสิทธิและเสรีภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ทั้งนี้ จะเร่งดำเนินการจัดตั้ง องค์กรเพื่อปฏิรูปกฎหมายและองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๘.๒.๔ พัฒนาระบบการยุติธรรมทางเลือกให้มีระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก โดย ส่งเสริมให้มีการนำหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ และหลักการระงับข้อพิพาททางเลือกอื่น มาใช้ในการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททั้งระบบ ทั้งการดำเนินการในชุมชนโดยยังไม่เข้าสู่ระบบยุติธรรมในชั้นตำรวจ อัยการ และศาล โดยผลักดันให้มีกฎหมายกลางที่สามารถ จัดระบบและรองรับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการและสามารถคุ้มครองสิทธิ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้อย่างเหมาะสม

๘.๒.๕ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการ ยุติธรรมให้มากขึ้น โดยการนำหลักการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในลักษณะ “หุ้นส่วน” ภายใต้หลักการยุติธรรมชุมชนมาใช้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วม ในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ อำนวยความสะดวกยุติธรรม ตั้งแต่ขั้นป้องกันอาชญากรรม การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จนถึงการดูแล ผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษและกลับสู่ชุมชน โดยให้มีสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นองค์กรกลาง ในการดำเนินการพัฒนากลไกระบบงานยุติธรรม ยุติธรรมทางเลือก และสร้างแนวทางในการ ดำเนินงานร่วมกับภาคประชาชน ศูนย์ยุติธรรมชุมชนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปอย่างบูรณาการสามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๒.๖ พัฒนาระบบและวิธีการปฏิบัติในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ที่เป็นเด็กหรือเยาวชนและผู้ใหญ่ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโอกาสในการแก้ไข ฟื้นฟู และสามารถกลับตนเป็นพลเมืองดี ไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก โดยอยู่บนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพที่ผู้กระทำความผิดพึงได้รับ

๘.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ และสื่อสาธารณะอื่นได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรม และรวดเร็ว

รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐอย่างจริงจัง โดยรัฐบาลขอชี้แจงว่า การกำหนดนโยบายของรัฐบาลที่กราบเรียนมาแล้วนี้ จะเป็นแนวทางดำเนินการในระยะเวลาดำเนินการสามปีตามความเร่งด่วนของการแก้ไขปัญหาของประเทศ รวมทั้งจะเป็นการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นที่มาตามบทบัญญัติในหมวด ๕ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

นอกจากนี้ เพื่อให้รัฐบาลสามารถบริหารราชการแผ่นดินได้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และดำเนินนโยบายจนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้ รัฐบาลจะดำเนินการปรับปรุงหรือกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ พัฒนาระบบการบริหารจัดการ เสนอร่างกฎหมาย ตลอดจนดำเนินการทุกประการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุผลในทางปฏิบัติเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาประเทศ โดยถือเป็นนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนี้ด้วย

เมื่อการแถลงนโยบายนี้เสร็จสิ้นแล้ว รัฐบาลจะได้เร่งดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยจัดทำรายละเอียดของแผนปฏิบัติการ ประกอบด้วย แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่าง ๆ และแผนการตรากฎหมายไว้เป็นคู่มือและแนวทางการทำงานต่อไป

อนึ่ง รัฐบาลขอเรียนว่า รัฐบาลนี้ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยถือว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นรากฐานสำคัญในการวางระบบการบริหารประเทศให้เกิดความมั่นคงและสร้างเสริมหลักประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของชนในชาติ แต่เนื่องจากระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการ

เสนอความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างหลากหลายในการบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และมีข้อเรียกร้องจากหลายฝ่ายให้มีการปรับปรุงรัฐธรรมนูญด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อปฏิรูปการเมืองให้มีความเหมาะสมและแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ดียิ่งขึ้น รัฐบาลตระหนักดีว่ารัฐธรรมนูญสมควรเกิดขึ้นจากบรรยากาศการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งประเทศที่จะกำหนดแนวทางให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย และเป็นไปตามความต้องการของประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการศึกษาทบทวนรัฐธรรมนูญเป็นไปตามหลักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง รัฐบาลนี้จึงสนับสนุนแนวทางการปฏิรูปการเมืองโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีสิทธิเลือกตัวแทนของประชาชนในรูปแบบสภาว่างรัฐธรรมนูญ โดยการสนับสนุนการแก้ไขมาตรา ๒๙๑ ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีการเลือกสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) เป็นผู้ทำหน้าที่อิสระในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศและนำมาพิจารณาเสนอแนะการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นการปฏิรูปการเมืองโดยภาคประชาชน และเป็นการจัดทำรัฐธรรมนูญด้วยความเห็นชอบของประชาชนโดยตรงต่อไป

รัฐบาลขอให้ความเชื่อมั่นแก่รัฐสภาอันเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินว่า จะบริหารราชการแผ่นดินด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความมุ่งมั่นที่จะบริหารประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทัดเทียมอารยประเทศ สังคมมีความสามัคคีปรองดอง และภาคภูมิใจในความเป็นไทย ทั้งนี้ โดยยึดประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยเป็นที่ตั้งอย่างแท้จริง

ภาคผนวก ก

ส่วนที่ ๑

การดำเนินการตราหรือปรับปรุงกฎหมาย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการใช้สิทธิและเสรีภาพ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา ๔๐

๑.๒ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งหลักประกันในการดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการทำงาน ตามมาตรา ๔๔

๑.๓ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน ตามส่วนที่ ๗ ของหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

๑.๔ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา ตามส่วนที่ ๘ ของหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

๑.๕ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ ตามส่วนที่ ๙ ของหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

๑.๖ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน ตามส่วนที่ ๑๐ ของหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยรวมถึงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา ๕๖

๑.๗ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิชุมชน ตามส่วนที่ ๑๒ ของหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

๒. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ตามมาตรา ๔๗

๓. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระ ตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง

๔. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาของชาติ ตามมาตรา ๘๐

๕. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา ๘๑ (๔)
๖. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาเกษตรกร ตามมาตรา ๘๔ (๘)
๗. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงินการคลังของรัฐเพื่อกำหนดกรอบวินัยการเงิน การคลัง ตามมาตรา ๑๖๗ วรรคสาม
๘. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการทำหนังสือสัญญาต่างประเทศ ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคห้า
๙. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๕๖
๑๐. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายรายได้ท้องถิ่น กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการท้องถิ่น และกฎหมายอื่นตามหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีจะต้องดำเนินการตราหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะรัฐมนตรีจะดำเนินการสนับสนุน ผลักดัน และเร่งรัดให้มีการตรากฎหมายอื่นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต่อไปด้วย

ส่วนที่ ๒

ร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีถือว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

---

๑. ร่างกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
  ๒. ร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน
  ๓. ร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
  ๔. ร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
  ๕. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษ ดังนี้
    - ๕.๑ ร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
    - ๕.๒ ร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
    - ๕.๓ ร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
    - ๕.๔ ร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท
  ๖. ร่างกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
-

ภาคผนวก ข

บัญชีหัวข้อนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี
เปรียบเทียบกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในหมวด ๕
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
มาตรา ๗๗ รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และต้องจัดให้มีกำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จำเป็น และเพียงพอ เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ	๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก ๑.๑ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย ๑.๒ แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒. นโยบายความมั่นคงของรัฐ	๔ ๔ ๙
มาตรา ๗๘ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้ (๑) บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ	๘. นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๘.๑ ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน	๒๘

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>(๒) จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้ จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่</p> <p>(๓) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของ ท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนว นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของ ท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้ง พัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึง เจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น</p> <p>(๔) พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการ แผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริม ให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ</p>		

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>(๕) จัดระบบงานราชการและงานของรัฐ อย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการ สาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงการมี ส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>(๖) ดำเนินการให้หน่วยงานทางกฎหมาย ที่มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของ รัฐตามกฎหมายและตรวจสอบการตรากฎหมาย ของรัฐ ดำเนินการอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้การ บริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม</p> <p>(๗) จัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง รวมทั้ง จัดให้มีสภาพพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อติดตามสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผน ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด</p> <p>(๘) ดำเนินการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ของรัฐได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเหมาะสม</p>		
<p>มาตรา ๗๙</p> <p>รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครอง พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น ทั้งต้อง ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุน การนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต</p>	<p>๓. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต</p> <p>๓.๔ นโยบายศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม</p>	<p>๑๓</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>มาตรา ๘๐</p> <p>รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ค้ำครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา ปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้อง สงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ใน สภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและ พึ่งพาตนเองได้</p> <p>(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบ สุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่ สุขภาวะที่ยั่งยืนของประชาชนรวมทั้งจัดและส่งเสริม ให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มี มาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และ ส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย</p> <p>(๓) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการ การศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้อง กับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อ พัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนา คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า</p>	<p>๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่ม ดำเนินการในปีแรก</p> <p>๑.๑๒ เร่งรัดปราบปรามการค้า ยาเสพติด ปราบปรามผู้มีอิทธิพล อบายมุข และสิ่งชั่วร้ายเยาวชน</p> <p>๑.๑๓ เร่งรัดปรับปรุงระบบ สาธารณสุข</p> <p>๓. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต</p> <p>๓.๑ นโยบายการศึกษา</p> <p>๓.๓ นโยบายการพัฒนาสุขภาพ ของประชาชน</p> <p>๓.๔ นโยบายศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม</p> <p>๓.๕ นโยบายความมั่นคงของชีวิต และสังคม</p>	<p>๗</p> <p>๗</p> <p>๑๐</p> <p>๑๒</p> <p>๑๓</p> <p>๑๔</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทยมีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา ให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ</p> <p>(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าจากรัฐ</p> <p>(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>		
<p>มาตรา ๘๑</p> <p>รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และทั่วถึง ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน และจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยให้</p>	<p>๘. นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี</p> <p>๘.๒ กฎหมายและการยุติธรรม</p>	<p>๓๐</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>ประชาชนและองค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม และการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย</p> <p>(๒) คัดค้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิด ทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและโดยบุคคลอื่น และต้องอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน</p> <p>(๓) จัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระเพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนั้นประกอบด้วย</p> <p>(๔) จัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ดำเนินการเป็นอิสระ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม</p> <p>(๕) สนับสนุนการดำเนินการขององค์กรภาคเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว</p>		
<p>มาตรา ๘๒</p> <p>รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ และพึงถือหลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค ตลอดจนต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับ</p>	<p>๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก</p> <p>๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาและสร้างสัมพันธไมตรีที่ดีระหว่างประเทศในภูมิภาค</p> <p>๒. นโยบายความมั่นคงของรัฐ</p>	<p>๕</p> <p>๙</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>นานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ</p> <p>รัฐต้องส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับนานาประเทศ ตลอดจนต้องให้ความคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ</p>	<p>๗. นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p>	<p>๒๗</p>
<p>มาตรา ๘๓</p> <p>รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>๔. นโยบายเศรษฐกิจ</p> <p>๔.๒ นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ</p>	<p>๑๖</p>
<p>มาตรา ๘๔</p> <p>รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาด และสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจซึ่งมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค</p> <p>(๒) สนับสนุนให้มีการใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ควบคู่กับการประกอบกิจการ</p> <p>(๓) ควบคุมให้มีการรักษาวินัย การเงิน การคลังเพื่อสนับสนุนเสถียรภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ</p>	<p>๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก</p> <p>๑.๔ สร้างกลไกในการบริหารจัดการความเสี่ยง</p> <p>๑.๕ เร่งสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนและนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ</p> <p>๑.๖ เร่งรัดการลงทุนที่สำคัญของประเทศ</p> <p>๑.๗ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและผู้ประกอบการ เนื่องจากภาวะภัยธรรมชาติ ภาวะเงินเฟ้อ และราคาน้ำมัน</p> <p>๑.๘ จัดตั้งสภาเกษตรกรและสร้างระบบประกันความเสี่ยงให้เกษตรกร</p> <p>๑.๙ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนของชุมชน</p> <p>๑.๑๐ สนับสนุนสินเชื่อรายย่อยให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและ</p>	<p>๕</p> <p>๕</p> <p>๕</p> <p>๖</p> <p>๖</p> <p>๖</p> <p>๗</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีอากร ให้มีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>(๔) จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง</p> <p>(๕) กำกับให้การประกอบกิจการมีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ป้องกันการผูกขาด ตัดตอนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>(๖) ดำเนินการให้มีการกระจายรายได้ อย่างเป็นธรรม คุ้มครอง ส่งเสริมและขยายโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า บริการ และการประกอบอาชีพ</p> <p>(๗) ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงานเด็กและสตรี จัดระบบแรงงานสัมพันธ์และระบบไตรภาคีที่ผู้ทำงานมีสิทธิเลือกผู้แทนของตน จัดระบบประกันสังคม รวมทั้งคุ้มครองให้ผู้ทำงานที่มีคุณค่าอย่างเดียวกันได้รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ</p> <p>(๘) คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาดส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้ง</p>	<p>วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>๑.๑๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์</p> <p>๑.๑๔ เร่งรัดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน</p> <p>๓. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต</p> <p>๓.๒ นโยบายแรงงาน</p> <p>๔. นโยบายเศรษฐกิจ</p> <p>๔.๑ นโยบายการบริหารเศรษฐกิจมหภาค</p> <p>๔.๒ นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ</p> <p>๔.๓ นโยบายโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการขนส่งมวลชนสินค้าและบริการ</p>	<p>๗</p> <p>๗</p> <p>๑๑</p> <p>๑๕</p> <p>๑๖</p> <p>๒๐</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร</p> <p>(๙) ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระ และการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตลอดทั้งการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ</p> <p>(๑๐) จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ และต้องมีให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดของเอกชนอันอาจก่อความเสียหายแก่รัฐ</p> <p>(๑๑) การดำเนินการใดที่เป็นเหตุให้โครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคงของรัฐตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน หรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด จะกระทำมิได้</p> <p>(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุน กิจการพาณิชย์นาวี การขนส่งทางราง รวมทั้งการดำเนินการตามระบบบริหารจัดการขนส่งทั้งภายในและระหว่างประเทศ</p> <p>(๑๓) ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรภาคเอกชนทางเศรษฐกิจทั้งในระดับชาติและ</p>		

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>ระดับท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง</p> <p>(๑๔) ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ</p>		
<p>มาตรา ๘๕</p> <p>รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินนั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย</p> <p>(๒) กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึง โดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร</p> <p>(๓) จัดให้มีการวางผังเมือง พัฒนาและดำเนินการตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน</p>	<p>๑. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก</p> <p>๑.๑๕ เร่งรัดมาตรการและโครงการเพื่อบรรเทาผลกระทบรวมทั้งการปรับตัวเพื่อพร้อมรับวิกฤตโลกร้อน</p> <p>๑.๑๖ จัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก การผันผวนของราคาพลังงาน และวิกฤตอาหารของโลก</p> <p>๕. นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>๘</p> <p>๘</p> <p>๒๓๓</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>(๔) จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมทั้งต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวนบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและควมหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล</p> <p>(๕) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน</p>		
<p>มาตรา ๘๖</p> <p>รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรชีวภาพ ปัญญา และพลังงาน ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านต่างๆ โดยจัดให้มีกฎหมายเฉพาะเพื่อการนี้ จัดงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และให้มีสถาบันการศึกษาและพัฒนา จัดให้มีการใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และสนับสนุนให้ประชาชนใช้หลักด้านวิทยาศาสตร์ในการดำรงชีวิต</p>	<p>๔. นโยบายเศรษฐกิจ</p> <p>๔.๓ นโยบายพลังงาน</p> <p>๔.๕ นโยบายเทคโนโลยี</p> <p>สารสนเทศ</p> <p>๖. นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม</p>	<p>๒๑</p> <p>๒๒</p> <p>๒๕</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>(๒) ส่งเสริมการประดิษฐ์หรือการค้นคิด เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ รักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา</p> <p>(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทน ซึ่งได้จากธรรมชาติและเป็นคุณต่อสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ</p>		
<p>มาตรา ๘๗</p> <p>รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น</p> <p>(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ</p> <p>(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น</p> <p>(๔) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่</p>	<p>๔. นโยบายเศรษฐกิจ</p> <p>๔.๓ นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน และระบบบริหารจัดการขนส่งมวลชน สินค้าและบริการ</p> <p>๘. นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี</p> <p>๘.๑ ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน</p> <p>๘.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ และสื่อสาธารณะอื่นได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรม และรวดเร็ว</p>	<p>๒๐</p> <p>๒๔</p> <p>๓๑</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของคณะรัฐมนตรี	หน้า
<p>รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่</p> <p>(๕) ส่งเสริมและให้การศึกษแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม</p> <p>การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน</p>		

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายจบแล้ว มีสมาชิก อภิปรายซักถาม โดยมีประธานรัฐสภาและรองประธานรัฐสภาผลักดันเปลี่ยนแปลงปฏิบัติหน้าที่ เมื่อการอภิปรายซักถามได้ยุติลง การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงเป็นอันเสร็จสิ้น

หลังจากนั้น รองนายกรัฐมนตรี (นายไอฟาร์ ไชยประวัติ) ได้กล่าวขอบคุณ และให้คำมั่นว่าจะนำข้อสังเกต ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิก ประกอบใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๕๗ นาฬิกา

(นายพิฑูร พุ่มหิรัญ)

เลขาธิการรัฐสภา

สำนัก rayงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงาน rayงานการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒

www.parliament.go.th